

"לדורות"**סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל
שאלון לרישום קורות ניצולת השואה**

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית

וחינוכית. אוסף הסיפורים יעלה לאתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

אנו מודים לך מראש על הנכונות לשיתוף הפעולה.

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם משפחה: בובר	שם פרטי: פולינה
-------------------	--------------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה

יש לרשום שמות ומקומות באותיות בדפוס (גם בלועזית) במקומות המסומנים

שם משפחה לפני המלחמה או בתקופתה: גרניק	בלועזית Gernik	שם נעורים: גרניק
שם פרטי לפני המלחמה או בתקופתה: פולינה	בלועזית Paulina	מין: ז / י
מקום לידה (ישוב, מחוז): אודסה	בלועזית Odessa	ארץ לידה: אוקראינה
שם פרטי של האב: לייב וולפוביץ	שם פרטי ושם נעורים של האם: טובה גויכמן	
שם פרטי של האישה/הבעל (אם היה/תה נשוי/נשואה לפני המלחמה): שם נעורים של האישה:		
מגורים קבוע לפני המלחמה : אודסה	בלועזית Odessa	ארץ המגורים: אוקראינה
השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה: בית ספר יסודי	מקצוע לפני המלחמה:	חבר בארגון או בתנועה:
מקומות מגורים בתקופת המלחמה (ישוב, מחוז, ארץ): נובורסיסק - קווקז, קולחוז "דלן-אלי" - קזחסטן, סטאלינאבד - טג'יקיסטן האם היית בגטאות? אילו ומתי?		
האם היית במחנות? אילו ומתי?		
מקום השחרור: סטאלינאבד - טג'יקיסטן	תאריך השחרור: 4.1944	
האם שהית במחנה עקורים? שם המחנה?	לאן עברת/חזרת לאחר השחרור (ציין מקום)? אודסה	
מקומות/מחנות בדרך לארץ:	שנת עליה: 1999	שם האנייה (אם עלה בדרך הים):

אנא ספרי/י על קורותיך לפני המלחמה

(ציוני דרך: משפחה, סביבה, ילדות ולימודים, עבודה, חברות בארגון): נא לכתוב בגוף ראשון

גדלתי באודסה, בחיי משפחה רגילים. אבא ואמא ושתי בנות. אבי עבד כמעצב בבית חרושת לנעליים. הוא היה איש מלא חיים, כל הזמן צוחק ומתבדח. הוא היה קצת מנותק מהמסורת, למשל, בבית הוא היה מדבר עם אמא ברוסית והיא היתה עונה לו ביידיש. כך שהוא הבין את השפה אבל לא דיבר בה. למדתי בכיתה ז' כשפרצה המלחמה, הייתי בת 13 ותשעה חודשים ואחותי אנה היתה כמעט בת 12.

נא ספרי/י על קורותיך בזמן המלחמה

(ציוני דרך: מעצר וגירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים ביוזנראט/תנועות נוער/מחתרת/פרטיזנים, השתתפות בבריחה/התנגדות/לחימה, האם אדם/ארגון יהודי/לא יהודי סייע באופן משמעותי להצלתך; בריחה/הגירה בכפייה, פינוי/אווקואציה למרכז ברית המועצות):

ברחנו באוניה האחרונה שיצאה מאודסה, בתאריך 16/09/1941. אותה אוניה חזרה לאחר מכן לאודסה שם היא הופצה ויצאה משימוש ולא היו יותר פינויים. העיר אודסה נפלה בידי הנאצים חודש אחר כך, באוקטובר. היינו קבוצה של נשים עם ילדיהן, אמי ושתי הבנות, וחברות נוספות. אני זוכרת את בסיה וגם את ייבה עם שלושת הילדים שלה - יעקב, יוסף ודינה. הגברים כולם היו מגויסים לצבא האדום מאז שהתחילה המלחמה. אבי גויס גם הוא יחד עם אחיו ושניהם נהרגו במלחמה. אבי לחם בתפקיד "מאגיסט" ונהרג באוגוסט 1942, בקרב הגדול בסטלינגרד, הוא היה בן 36 במוחו.

בעלה של בסיה היה מפקד מכבי-אש באודסה ולכן נשאר בעיר. כשהנאצים כבשו את אודסה הם תלו אותנו משום שהיה נציג השלטון הקומוניסטי וגם מפני שהיה יהודי. בעלה של ייבה, גרישה, חזר לאודסה אחרי שברח מהגרמנים בשלב כלשהו במלחמה, אבל הוא לא הצליח להנצל מהם. הם סגרו את השכונות וסרקו אותן ביסודיות. וכך הם גילו יהודי מסתתר והרגו אותו. גם האחים של ייבה היו בצבא, הם חזרו בחיים מהמלחמה אבל אחד מהם נפצע ואיבד עין.

הקבוצה שלנו הפליגה באניה עד שהגענו לנובורסיסק, קווקז. מנובורסיסק התפנינו ברכבת. לא נסענו בקרונות נוסעים אלא בקרונות שמיועדים להובלת בהמות. חודש שלם נסענו ברכבת עד שהגענו לקזחסטן ושם שלחו אותנו לקולחוז "דלן-אלי". באותה תקופה אנשים לא יכלו לעבור ממקום למקום בחופשיות וללכת לאן שרצו, הסובייטים היו שולחים אותנו לאן שהחליטו ושם היינו חייבים להשאר. היה לנו קשה מאד בקולחוז, עבדנו קשה מאד, סבלנו ממחלות ולא היה מספיק אוכל. למזלנו, היתה לאמא חברה שעבדה במשטרה בעיר סטאלינאבד בטג'קיסטן. היא שלחה לנו הזמנה וכולנו עברנו לשם. העיר סטאלינאבד נמצאת באזור שבו מגדלים כותנה ויש בה מפעלי טקסטיל. שלושתנו עבדנו במפעל לייצור חבלים. אמא עבדה בנקיון ואחותי ואני עבדנו בייצור, אנה היתה ראש צוות לייצור חבלים. כל הילדים עבדו בזמן המלחמה. בת דודתי בלה, שהיתה יותר צעירה מאיתנו, עבדה בייצור פצצות בעיר קרגנדה בקזחסטן.

באותו זמן שיכנו את האנשים שהגיעו לסטאלינאבד בתוך מרתפים מאולתרים שנחפרו בתוך האדמה וגם אנחנו גרנו בתוך מרתף כזה עד שנת 1944. זה היה חדר די קטן, לא היו בו רהיטים וכל הקבוצה שלנו ישנה ביחד על הרצפה, על גבי שכבה של קש שפיזרנו במקום מיטות. במשך הזמן הצטרפו אלינו עוד אנשים לתוך החדר הזה: אבא של ייבה ביחד עם בן דודו ועוד חבר שבא איתם.

באפריל 1944 העיר אודסה שוחררה. המלחמה עדיין לא נגמרה והחזית עדיין היתה קרובה לאודסה, אבל אנחנו לא חיכינו וחזרנו לשם מיד.

אנא ספרי/י על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ

(ציוני דרך: השחרור וחזרה הביתה, חיים אחרי המלחמה, בריחה, העפלה/ עליה):

חזרנו לאודסה והתחלנו לעבוד ברכבת. אמא עבדה בנקיון הקרונות, אני עבדתי כפקידה בכתיבת מסמכים ואחותי היתה מכונאית- היא עבדה בחיזוק ברגים. קיבלנו מהנהלת הרכבת חדר קטן בתוך מבנה ושם גרנו שלושתינו. אמא המשיכה לעבוד ברכבת עד הפנסיה. אחותי עברה לעבוד בבית חרושת לצעצועים ואני עברתי לעבוד כפקידה בבית מרקחת. יותר מאוחר שלחו אותי ללמוד מקצוע רפואי, בשנת 1948 התחלתי ללמוד בבית ספר לאחיות בקורס מזורז, הקורס ארך שנה וחצי, במקום שלוש שנים בלימודים רגילים. אחרי הלימודים התחלתי לעבוד בבית החולים באודסה. שם עבדתי עד שנת 1992.

בשנת 1951 התחתנתי עם דימיטרי, שמו העברי מוטל. הוא היה חייל שהיה מוצב בברלין והגיע לבקר את הדודה שלו באודסה, וכך הכרתי אותו. הוא שלח לי מכתבים מברלין ושמרנו על קשר עד שהתחתנו. בשנת 1953 נולד בנו יבגני. נולדו לי ממנו שני נכדים - בן ובת.

לאורך כל השנים האלה לא קיבלנו שום אישור רשמי על מה שקרה לאבא שלי. במשך השנים היו קבוצות חיפוש שחפרו באזורים שבהם התנהלו הקרבות. היו קבוצות חיפוש "שחורות"- אנשי העולם התחתון שחיפשו נשק, והיו גם קבוצות חיפוש רשמיות מטעם הצבא שחיפשו את ההרוגים. רק אחרי יותר מארבעים שנה הם גילו את מקום הקרב ומצאו את ההרוגים וביניהם אבא שלי. בשנת 1984- ארבעים ושתיים שנה לאחר מותו, קיבלנו אישור רשמי על כך שאבי נהרג בקרב בסטלינגרד.

בשנת 1997 נכדנו מוטי, עלה לישראל ושנה אח"כ הוא התחתן. בשנת 1999 הוא הגיע לביקור באודסה עם אשתו ועם התינוק שנולד להם. באותו זמן תנאי החיים שלי היו מאד קשים, לא היה מספיק אוכל ולא היו תרופות. מוטי ראה את המצב, הוא אמר שזה מצב של "פיקוח נפש" והציע לי לחזור ביחד איתו לארץ ישראל וכך עשיתי. בשנת 1999 עליתי לארץ. הבן שלי והנכדה השניה עדיין גרים באוקראינה.

נא ספרי/י על חייך בארץ

(ציוני דרך: לימודים/ תעסוקה, שירות צבאי, פעילות ציבורית או תרבותית, משפחה/ דורות המשך וכו'):

כיום אני גרה בקרית ארבע עם הנכד שלי מוטי ומשפחתו. היום יש להם שני בנים ובת. אני מאד שמחה בארץ ישראל. אני יודעת שיש אנשים בארץ שמתלוננים וטוענים שרע להם ודווקא בגלל זה חשוב לי מאד לציין שהכל טוב. כל כך טוב לי כאן, שאני מרגישה שאם הייתי יותר בריאה, הייתי ממש מנשקת את האדמה.

ראיון: תפארת בשארי
קרית ארבע. יולי 2012

עריכה: קרן אלמוג